

ПРОМОЦИЈА МОНОГРАФИЈЕ „ОПСТАНАК ТЕНКА НА БОЈИШТУ“

ЧОВЕК И ОКЛОП

У Централном дому Војске Србије промовисана је монографија „Опстанак тенка на бојишту“ пуковника проф. др Младена Пантића, директора Војнотехничког института. Књигу је издала Војна академија, а представили су је рецензенти пуковник ванредни проф. др Јоже Сивачек и генерал у пензији проф. др Милинко Стишовић, пуковник др Данко Јовановић, у име Министарства одбране, и генерал у пензији проф. др Милорад Драгојевић.

Садржај књиге изложен је у шест поглавља, на 160 страна, 65 слика и пет табела. Иако невелика по броју страница, монографија има посебан значај за област оклопних борбених возила и ОМЈ.

– Аутор је урадио значајно дело и обрадио важну, сложу и актуелну тему. Он оправдано види тенк (оклоп) у веома деликатном амбијенту бојишта, где је изложен разорном деловању најсавременијих противоклопних система, што је доказ његове високе борбене вредности. Све то Пантић уочава, систематично анализира, тражећи могућа техничко-технолошка, психофизичка, социолошка и остала решења, како би повећао вероватноћу опстанка тенка у околностима опасних опструкција на бојном пољу – истакао је проф. др Милинко Стишовић.

Књига се, како сматра проф. др Јоже Сивачек, може читати на разне начине. Има три целине. Аутор је, иначе, цео концепт – структуру монографије успоставио тако како би затворио један логични круг – тенк као технички систем, као биолошко-технички систем и утицај спољашње средине.

– Мало је инжењера који пишу књигу тако што у први план стављају човека. А оно што ово дело издваја од других је што је одједном човек постао битан фактор. Човек и тенк. Ко је ту важнији? Поставља се питање какав то тенк треба човеку. Пажљивом читаоцу све то може бити јасно, јер је аутор навео и какви се захтеви постављају пред савремени тенк. Следећа питања су издржљивост тенка и издржљивост посаде. Шта урадити када је тенк издржљивији од посаде – запитао се проф. др Сивачек.

Он је поменуо и друга питања која аутор поставља. На пример ко је противник тенку, тенкови и савремени простор (рурални и урбани), затим тенкови и време трајања. Важно питање је и тенкови и информације – шта посади тенка треба у савременим условима, савременом простору и какву енергију тражи тај модерни оклопњак. На многа од тих питања, како сматрају рецензенти, ретки су они који могу да у веома сажетом обиму дају одговоре. Такав је пуковник проф. др Пантић.

– Пантић је направио и започео велику причу – рекао је пуковник др Данко Јовановић. – Он је чак размишљао и о томе да ли можемо финансијски да издржимо све оно што бисмо могли да направимо.

Пуковник Јовановић је пожеleo аутору да причу о оклопњацима продуби, па је препоручио следеће:

– Мислим да ова тема заслужује да се о њој прича и са другог становишта. Шта ћемо урадити са тенковима који нам стоје? Да ли ћемо

их сећи у старо гвожђе или од њих направити нешто друго, такође корисно. Конверзија тенка Т-55 јер показала да од њега можемо направити инжењеријско средство. Сем тога, од савременијих оклопњака могу да се направе изузетно квалитетне дизалице. А једино тенкови могу прићи контаминираним земљишту у случају хемијског акцидента. Значи, морамо размишљати о томе како ћемо се развијати и да ли ћемо оно што нам застари продати по цени килограма гвожђа или ћемо их другачије искористити.

О књизи је говорио и генерал у пензији проф. др Милорад Драгојевић, човек који је свој рад крунисао славом пројекта какву је стекао домаћи тенк М-84. Он је на промоцији истакао:

– Желим да подсетим да је тенк сложени борбени систем, који има у себи 25 до 26 битно различитих подсистема и да би се сагледали сви ти аспекти данас постоји обимна литература, али се аутор одлучио да прикаже оквирно излазне величине – од чега све зависи опстанак тенка. Мене посебно чини задовољним то што је студија произашла на основу резултата и сазнања током испитивања и истраживања у оклопним борбеним возилима у нашој земљи. Мислим да то даје посебну вредност, јер књига као књига не значи много ако се не базира на ономе што је у одређеној средини урађено.

Професор Драгојевић сматра да ће промовисана монографија служити за едукацију техничког кадра у војсци како би схватили сву сложеност оклопних возила, односно тенкова, те појмили шта она представљају и шта се убудуће може радити са њима, али и шта ВТИ може да уради. Дакле, књига је потребна онима који доносе одлуке у војсци да схвате суштинске проблеме у тој области. И не само њима, обрадоваће и оне који се занимају за савремену технику и технологију. ■

М. ШВЕДИЋ
Снимио Г. СТАНКОВИЋ

